

Als niemand leiden wil: Belangrijk advies voor leiders!

Moeilijke tijden vragen om efficiënt en daadkrachtig leiderschap. Niet alleen in de politiek, maar ook bij bedrijven en organisaties kan leiderschap het verschil maken tussen op volle kracht richting doel doorstromen of met je schip op een zandbank, of nog erger, op de klippen lopen.

Ongetwijfeld heb je het ook gemerkt of ondervonden, de twee afgelopen jaren hebben voor heel wat problemen gezorgd in het bedrijfsleven. Dingen die vanzelfsprekend waren, werden plotseling in vraag gesteld of door de feiten tegengesproken. Zaken die op routine draaiden hadden plots geen succes meer en gewoontes die vanzelfsprekend waren, moesten dringend afgeleerd worden. *“Do more with less”* moest je soms combineren met *“Do less with more”*, want soms was er voor bedrijven niet veel meer te doen! Kortom in twee jaar tijd is het leven van heel veel ondernemers en medewerkers grondig dooreen geschud. Nog nooit was in de recente geschiedenis de economische toekomst zo onzeker als in deze periode.

“When the going gets tough, the tough get going” is een oud gezegde en het wil zeggen dat de besten zich onderscheiden in de moeilijkste omstandigheden. Ik vraag mij af of dit ook nu weer bevestigd wordt. Ik vermoed van wel. Onmiskenbaar zullen er heel wat voorbeelden te vinden zijn van bedrijven die deze zware storm tot nu toe goed zijn doorgekomen en die zelfs gebruik hebben gemaakt van de sterke wind in de zeilen om met hoge snelheid vooruit te gaan.

Anderzijds zijn er ook een groot aantal bedrijven op de klippen gelopen en gezonken in deze wereldwijde storm. Zo was de afgelopen maand april weer een recordmaand wat het aantal faillissementen betreft. Sommigen faalden door pech en een ongelukkig moment, maar ongetwijfeld zijn ook velen mislukt, omdat ze niet in staat waren om de juiste maatregelen te treffen om deze storm goed door te komen. Het verschil wordt dikwijls gemaakt door de kunde en het leiderschap van de kapitein en zijn crew en in welke mate leiderschap aanwezig is in het team. Het is in een storm cruciaal dat ieder lid van de crew zijn taken goed kent en dat de prioriteiten duidelijk zijn voor iedereen omdat ze goed gecommuniceerd worden. Bovenal moet er snel en vaardig beslist kunnen worden en is het essentieel dat iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt.

Vanzelfsprekend is dit niet. Wanneer bedrijven en organisaties hier niet permanent aan werken is het dikwijls te laat als men in economisch “zwaar weer” terechtkomt. Met je bemanning een storm goed doorkomen is een kwestie van goed voorbereid te zijn en een hecht team te vormen. Ook bij een goed voorbereid team is het nodig dat er duidelijk en doelgericht leiderschap aanwezig is en dat het team er volledig op kan vertrouwen dat de juiste beslissingen snel genomen worden in het belang van schip en bemanning.

Helaas zijn er bedrijven en organisaties die in de storm verzeild geraken zonder goede voorbereiding en zonder helder leiderschap van de kapitein. Het is dan dikwijls “pompen of verzuipen” of “ieder voor zich en God voor ons allen” voor de bemanning. Soms gebeurt het in deze omstandigheden dat “de (verstandige?) ratten” het schip verlaten en er met de crew geen land meer te bezeilen valt. Dat gebeurt omdat de bemanning zich niet gebonden voelt door een gemeenschappelijk doel, meestal omdat dit doel hen niet duidelijk werd gemaakt en omdat de beslissingen, die nodig zijn om het doel te kunnen behalen, uitblijven.

Zwaar weer kom je het beste door als iedereen zijn taak kent en naar beste vermogen uitvoert. Dit vereist een hoge dosis van leiderschap van de kapitein en zijn officieren, zelfleiderschap van de crew en de bezieling van een gemeenschappelijk en waardevol doel!

Peter Blokland

BYAZ bvba